
NN 33/2001 (11.4.2001.), Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

Proglašavam Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 6. travnja 2001.

Broj: 01-081-01-1100/2
Zagreb, 10. travnja 2001.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, njihov djelokrug i ustrojstvo, način rada njihovih tijela, nadzor nad njihovim aktima i radom te druga pitanja od značenja za njihov rad.

Članak 2.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na Grad Zagreb, glavni grad Republike Hrvatske, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 3.

Jedinice lokalne samouprave su općine i gradovi.
Jedinice područne (regionalne) samouprave su županije.
Općine, gradovi i županije osnivaju se zakonom.

Članak 4.

Općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva.

Članak 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sastav grada kao jedinice lokalne samouprave mogu biti uključena i prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja.

Iznimno, gdje za to postoje posebni razlozi (povijesni, gospodarski, geoprometni), gradom se može utvrditi i mjesto koje ne zadovoljava uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 6.

Županija je jedinica područne (regionalne) samouprave čije područje predstavlja prirodnu, povijesnu, prometnu, gospodarsku, društvenu i samoupravnu cjelinu, a ustrojava se radi obavljanja poslova od područnoga (regionalnog) interesa.

Članak 7.

Područje općine, grada i županije, njihov naziv, sjedište njihovih tijela, osnivanje novih te ukidanje ili spajanje postojećih općina, odnosno gradova, izdvajanje pojedinih naselja iz sastava jedne općine ili grada i uključivanje tih naselja u sastav druge općine ili grada, promjene granica kao i druga pitanja od važnosti za teritorijalne promjene jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj uređuju se posebnim zakonom.

Pri svakoj promjeni područja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prethodno će se tražiti mišljenje stanovnika te jedinice.

Članak 8.

Općina, grad i županija imaju statut.

Statutom se podrobnije uređuje samoupravni djelokrug općine, grada, odnosno županije, njena obilježja, javna priznanja, ustrojstvo, ovlasti i način rada tijela, način obavljanja poslova, oblici konzultiranja građana, provođenje referenduma u pitanjima iz djelokruga, mjesna samouprava, ustrojstvo i rad javnih službi, oblici suradnje jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava i obveza.

Članak 9.

Općina, grad i županija su pravne osobe.

Članak 10.

Jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave može imati grb i zastavu. Grb i zastava jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju se statutom ili statutarnom odlukom uz prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Grb mora biti heraldički ispravan i opisan po pravilima heraldike. Grb se sastoji isključivo od štita i sadržaja unutar njega.

Jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave u pravilu preuzima svoj povijesni grb i zastavu.

Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donijet će pravilnik o utvrđivanju grba i zastave, vođenju očevidnika o izdanim odobrenjima iz stavka 1. ovoga članka, kao i o drugim pitanjima od značenja za izradu i uporabu grba i zastave jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu uskratit će odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako se grb jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave nedovoljno razlikuje od grba i zastave druge jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Jedan primjerak odobrenog grba i zastave čuva se u Hrvatskom državnom arhivu.

Na temelju mjerila koja općim aktom utvrdi predstavničko tijelo, poglavarstvo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave može odobriti uporabu grba i zastave pravnim osobama radi promicanja interesa općine, grada ili županije.

Članak 11.

Predstavničko tijelo općine, grada i županije može pojedinu osobu koja je zaslužna za općinu, grad, odnosno za županiju proglasiti počasnim građaninom.

Počašću se ne stječu posebna prava, odnosno obveze i može se opozvati ako se počastvovani pokaže nedostojnim takve počasti.

Predstavničko tijelo može utvrditi i druga javna priznanja.

Članak 12.

Ostvarujući zajedničke interese općine, gradovi i županije međusobno surađuju na unapređenju gospodarskog i društvenog razvitka svojih zajednica.

Općine, gradovi i županije mogu osnivati svoje udruge radi promicanja i ostvarivanja zajedničkih interesa.

Radi promicanja zajedničkih interesa i unapređivanja suradnje općine, gradovi i županije mogu osnovati nacionalnu udrugu općina, nacionalnu udrugu gradova i nacionalnu udrugu županija. Nacionalna udruga može se osnovati ako je odluku o osnivanju donijelo više od polovice općina, gradova, odnosno županija.

Nacionalna udruga općina, nacionalna udruga gradova i nacionalna udruga županija mogu se udružiti u nacionalni savez jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 13.

Na osnivanje i rad udruga općina, gradova i županija i saveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe posebnog zakona kojim se uređuje osnivanje i rad udruga.

Ustrojstvo, djelokrug i način financiranja udruge, odnosno saveza uređuje se aktom o osnivanju i statutom, u skladu sa zakonom.

Nacionalne udruge i nacionalni savez mogu, u skladu sa zakonom, surađivati s odgovarajućim međunarodnim organizacijama i udruženjima jedinica lokalne, odnosno regionalne samouprave i pristupati njihovim međunarodnim udruženjima.

II. SURADNJA OPĆINA, GRADOVA I ŽUPANIJA S JEDINICAMA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE DRUGIH DRŽAVA

Članak 14.

Suradnja općina, gradova i županija s odgovarajućim jedinicama lokalne i regionalne samouprave drugih država uspostavlja se i odvija u okviru njihovog samoupravnog djelokruga, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorima.

Članak 15.

Odluku o uspostavljanju međusobne suradnje, odnosno sklapanju sporazuma (ugovora, povelje, memoranduma i sl. u daljnjem tekstu: sporazum) o suradnji gradova, općina i županija s odgovarajućim lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država te sadržaju i oblicima te suradnje donosi predstavničko tijelo jedinice

lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, u skladu sa svojim općim aktima i ovim Zakonom.

Članak 16.

Odluku o uspostavljanju suradnje, odnosno sklapanju sporazuma o suradnji s jedinicama lokalne, odnosno regionalne samouprave drugih država, zajedno s tekstom sporazuma o suradnji na hrvatskom jeziku i na jeziku države u kojoj se nalazi jedinica lokalne, odnosno regionalne samouprave s kojom se navedeni sporazum sklapa, općina, grad i županija dostavlja središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, koje obavlja nadzor nad zakonitošću ove odluke.

Kada središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu ocijeni da odluka iz stavka 1. ovoga članka nije u skladu sa zakonom, u roku od 8 dana od njenog primitka, predložiti će Vladi Republike Hrvatske ukidanje odluke.

Vlada Republike Hrvatske može, u roku od 30 dana od primitka prijedloga, odlukom, koja mora biti obrazložena, ukinuti odluku iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv odluke Vlade Republike Hrvatske o ukidanju odluke iz stavka 1. ovoga članka, jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave može podnijeti ustavnu tužbu radi zaštite prava na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Ako Vlada Republike Hrvatske u roku iz stavka 3. ovoga članka ne donese odluku o ukidanju, smatra se da je odluka iz stavka 1. ovoga članka donijeta u skladu sa zakonom.

Članak 17.

Sporazum o suradnji koji je sklopila općina, grad i županija s jedinicama lokalne i regionalne samouprave drugih država objavljuje se u službenom glasilu dotične jedinice.

Ako općina, odnosno grad nema svoje službeno glasilo, sporazum o suradnji objavljuje se u službenom glasilu županije.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE, GRADA I ŽUPANIJE

Članak 18.

Općina, grad i županija samostalne su u odlučivanju u poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i ovim Zakonom.

Članak 19.

Jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalne djelatnosti,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu.

Posebним zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka odredit će se poslovi obavljanje kojih je jedinica lokalne samouprave dužna organizirati te poslovi koje jedinica lokalne samouprave može obavljati, ako je osigurala uvjete za njihovo obavljanje.

Članak 20.

Županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od područnoga (regionalnog) značaja, a osobito poslove koji se odnose na:

- školstvo,
- zdravstvo,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- gospodarski razvoj,
- promet i prometnu infrastrukturu,
- planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova.

Posebним zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka odredit će se poslovi obavljanje kojih je županija dužna organizirati te poslovi koje županija može obavljati, ako je osigurala uvjete za njihovo obavljanje.

Članak 21.

Gradovi koji imaju više od 30.000 stanovnika, pored poslova iz članka 19. ovoga Zakona, na svom području mogu obavljati i poslove iz članka 20. stavka 1. podstavka 1. do 5. ovoga Zakona ako su osigurali uvjete za njihovo obavljanje.

Članak 22.

Odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave u skladu s njezinim statutom i statutom županije, mogu se pojedini poslovi iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave prenijeti na županiju, odnosno mjesnu samoupravu.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može tražiti od županijske skupštine da joj, uz suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave, povjeri obavljanje određenih poslova iz samoupravnog djelokruga županije na području te jedinice, ako može osigurati dovoljno prihoda za njihovo obavljanje.

Članak 23.

Poslovi državne uprave koji se obavljaju u jedinici lokalne samouprave i u jedinici područne (regionalne) samouprave određuju se zakonom.

Troškovi obavljanja poslova državne uprave koji su preneseni na tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave podmiruju se iz državnog proračuna.

Zakonom kojim se uređuje državna uprava pobliže će se urediti prava i obveze tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka.

IV. NEPOSREDNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU

Članak 24.

Građani mogu neposredno sudjelovati u odlučivanju o lokalnim poslovima putem referendumu i mjesnog zbora građana, u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Referendum se može raspisati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni statuta, o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz djelokruga predstavničkog tijela kao i o drugim pitanjima određenim zakonom i statutom.

Referendum, na temelju odredaba zakona i statuta, raspisuje predstavničko tijelo na prijedlog jedne trećine njegovih članova, na prijedlog poglavarstva, a u općini i gradu i na prijedlog polovine mjesnih odbora na području općine, odnosno grada i na prijedlog 20% birača upisanih u birački popis općine ili grada.

Pravo glasovanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području općine, grada, odnosno županije i upisani su u popis birača.

Odluka donesena na referendumu obvezatna je za predstavničko tijelo.

Na postupak provođenja referendumu kao i na odluke donijete referendumom primjenjuju se odredbe članka 79. do 82. ovoga Zakona.

Općinsko, odnosno gradsko vijeće može tražiti mišljenje od mjesnih zborova građana o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz djelokruga općine, odnosno grada, kao i o drugim pitanjima određenim zakonom ili statutom.

Članak 25.

Građani imaju pravo predstavničkom tijelu predlagati donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz njegovog djelokruga.

O prijedlogu iz stavka 1. ovoga članka predstavničko tijelo mora raspravljati ako ga potpisom podrži najmanje deset posto birača upisanih u popis birača općine ili grada, odnosno županije te dati odgovor podnositeljima najkasnije u roku od tri mjeseca od prijema prijedloga.

Članak 26.

Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna su omogućiti građanima i pravnim osobama podnošenje predstavki i pritužbi na svoj rad kao i na rad njihovih upravnih tijela te na nepravilan odnos zaposlenih u tim tijelima kad im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih dužnosti.

Na podnijete predstavke i pritužbe čelnik tijela jedinice lokalne samouprave, odnosno upravnih tijela tih jedinica dužan je građanima i pravnim osobama dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke, odnosno pritužbe.

Tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki i pritužbi (knjiga za pritužbe i sl.) i omogućiti usmeno izjavljivanje predstavke i pritužbe.

V. TIJELA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I JEDINICA PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

1. PREDSTAVNIČKO TIJELO

Članak 27.

Općinsko vijeće, gradsko vijeće i županijska skupština predstavnička su tijela građana i tijela lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koja donose akte u okviru djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te obavljaju druge poslove u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 28.

Broj članova predstavničkog tijela mora biti neparan, a određuje se statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i to tako da predstavničko tijelo:

- općine koja ima do 3.000 stanovnika, ima od sedam do trinaest članova,
- općine koja ima od 3.001 do 10.000 stanovnika, ima od devet do petnaest članova,
- općine i grada koji ima od 10.001 do 30.000 stanovnika, ima od trinaest do devetnaest članova,
- grada koji ima više od 30.000 stanovnika, ima od devetnaest do tridesetpet članova,

- Grada Zagreba ima pedesetjednog člana,
- županije ima od tridesetjednog do pedesetjednog člana.

U slučaju da se osnuje grad u skladu s odredbom članka 5. stavka 2. ovoga Zakona na broj članova njegova predstavničkog tijela primjenjuju se odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na općine do 3.000 odnosno 10.000 stanovnika.

Članak 29.

Mandat člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog na redovnim izborima traje četiri godine.

Mandat člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog na prijevremenim izborima traje do isteka tekućeg mandata predstavničkog tijela izabranog na redovnim izborima.

Članak 30.

Članovi predstavničkog tijela nemaju obvezujući mandat i nisu opozivi.

Članu predstavničkog tijela koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama posebnog zakona smatra nespojivom, za vrijeme obnašanja nespojive dužnosti mandat miruje, a za to vrijeme zamjenjuje ga zamjenik u skladu s odredbama posebnog zakona. Nastavljanje obnašanja dužnosti člana predstavničkog tijela na temelju prestanka mirovanja mandata može se tražiti jedanput u tijeku trajanja mandata.

Članak 31.

Član predstavničkog tijela dužnost obavlja počasnno i za to ne prima plaću.

Član predstavničkog tijela ima pravo na naknadu troškova u skladu s odlukom predstavničkog tijela.

Ostala prava i dužnosti članova predstavničkog tijela utvrđuju se zakonom, statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i poslovníkom predstavničkog tijela.

Članak 32.

Predstavničko tijelo smatra se konstituiranim izborom predsjednika na prvoj sjednici na kojoj je nazočna većina članova predstavničkog tijela.

Članak 33.

Način rada predstavničkog tijela uređuje se poslovníkom predstavničkog tijela, u skladu s ovim Zakonom i statutom.

Poslovník se donosi većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Članak 34.

Predstavničko tijelo ima predsjednika i do dva potpredsjednika, koji se biraju većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Predsjednik predstavničkog tijela saziva sjednice predstavničkog tijela, predsjedava sjednicama i predstavlja ovo tijelo.

Predsjednik predstavničkog tijela saziva sjednice predstavničkog tijela po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela u roku od 15 dana od primitka zahtjeva.

Ukoliko predsjednik predstavničkog tijela ne sazove sjednicu u roku iz stavka 4. ovoga članka, sjednicu će sazvati općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan u daljnjem roku od 15 dana. U općinama i gradovima iz članka 40. stavak 1. ovoga Zakona sjednicu će sazvati župan.

Ostala prava i dužnosti predsjednika i potpredsjednika predstavničkog tijela utvrđuju se poslovníkom predstavničkog tijela.

Članak 35.

Predstavničko tijelo:

1. donosi statut jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
3. bira i razrješuje općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihove zamjenike te članove poglavarstva, osim kada je ovim Zakonom drukčije određeno,
4. osniva i bira članove radnih tijela vijeća, odnosno skupštine te imenuje i razrješuje druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom,
5. uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
6. osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
7. obavlja i druge poslove koji su zakonom ili drugim propisom stavljeni u djelokrug predstavničkog tijela.

Članak 36.

Predstavničko tijelo donosi odluke većinom glasova ako je na sjednici nazočna većina članova predstavničkog tijela.

Statut jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračun i godišnji obračun donose se većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Poslovníkom predstavničkog tijela mogu se odrediti druga pitanja o kojima se odlučuje većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Članak 37.

Na sjednicama predstavničkog tijela glasuje se javno, ako predstavničko tijelo ne odluči da se o nekom pitanju glasuje tajno.

Članak 38.

Predstavničko tijelo osniva stalne ili povremene odbore i druga radna tijela u svrhu pripreme odluka iz njegovog djelokruga.

Sastav, broj članova, djelokrug i način rada tijela iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se poslovnikom ili posebnom odlukom o osnivanju radnog tijela.

2. IZVRŠNA TIJELA

Članak 39.

Izvršna tijela jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave su u općini općinski načelnik i općinsko poglavarstvo, u gradu gradonačelnik i gradsko poglavarstvo i u županiji župan i županijsko poglavarstvo.

Članak 40.

U općini i gradu u kojem prema ovom Zakonu ili prema statutu, u skladu s ovim Zakonom, dužnosti poglavarstva obavlja predstavničko tijelo, dužnost općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika obavlja predsjednik općinskog, odnosno gradskog vijeća, a dužnost zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika obavlja potpredsjednik općinskog, odnosno gradskog vijeća.

U općini i gradu koji ima poglavarstvo općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika bira općinsko vijeće, odnosno gradsko vijeće iz reda svojih članova, na način i po postupku utvrđenim poslovnikom u skladu sa statutom i zakonom.

Župana bira županijska skupština iz reda svojih članova, na način i po postupku utvrđenim poslovnikom u skladu sa statutom i zakonom.

Općinskog načelnika, gradonačelnika i župana bira predstavničko tijelo u pravilu između nositelja lista stranaka i nezavisnih lista koje su osvojile mandate u predstavničkom tijelu.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan biraju se većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Članak 41.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan ima, u skladu sa statutom i zakonom, do dva zamjenika koji se biraju većinom glasova svih članova općinskog vijeća, gradskog vijeća te županijske skupštine.

Članak 42.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan zastupa općinu, grad, odnosno županiju.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan odgovoran je središnjim tijelima državne uprave za obavljanje poslova državne uprave prenijetih u djelokrug tijela općine, grada, odnosno županije.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga općine, grada, odnosno županije ima pravo obustaviti od primjene opći akt predstavničkog tijela ako ocijeni da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis te zatražiti od predstavničkog tijela da u roku od petnaest dana otkloni uočene nedostatke. Ako predstavničko tijelo to ne učini, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dužan je u roku od osam dana o tome obavijestiti čelnika središnjeg tijela državne uprave ovlaštenog za nadzor nad zakonitošću rada tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan obavlja poslove utvrđene statutom općine, grada, odnosno županije u skladu sa zakonom.

Članak 43.

Općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u slučaju duže odsutnosti ili drugih razloga spriječenosti u obavljanju svoje dužnosti, zamjenjuje jedan od zamjenika koje on odredi, u skladu sa statutom.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan, u skladu sa statutom, može obavljanje određenih poslova iz svog djelokruga povjeriti jednom od svojih zamjenika. Pri obavljanju povjerenih poslova zamjenik je dužan pridržavati se uputa općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana. Povjeravanjem poslova iz svog djelokruga zamjeniku, ne prestaje odgovornost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana za njihovo obavljanje.

Članak 44.

Izvršne poslove obavlja u općini općinsko poglavarstvo, u gradu gradsko poglavarstvo i u županiji županijsko poglavarstvo (u daljnjem tekstu: poglavarstvo).

U općini koja ima do 3.000 stanovnika za obavljanje izvršnih poslova ne bira se poglavarstvo, već njegove dužnosti obavlja predstavničko tijelo.

Općina koja ima od 3.001 do 10.000 stanovnika statutom može odrediti da se za obavljanje izvršnih poslova ne bira poglavarstvo, već da njegove dužnosti obavlja predstavničko tijelo.

U slučaju da se osnuje grad u skladu s odredbom članka 5. stavka 2. ovoga Zakona na izbor poglavarstva i broj članova poglavarstva primjenjuju se odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na općine do 3.000 odnosno 10.000 stanovnika.

Članak 45.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan predsjednik je općinskoga, gradskog, odnosno županijskog poglavarstva.

Članak 46.

Članove poglavarstva bira predstavničko tijelo u pravilu iz reda svojih članova, na prijedlog predsjednika poglavarstva, većinom glasova svih članova, na vrijeme od četiri godine.

Članovi poglavarstva mogu biti zaduženi za jedno ili više određenih područja iz djelokruga lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 47.

Broj članova poglavarstva mora biti neparan, a utvrđuje se statutom i to tako da poglavarstvo:

- općine koja ima od 3.001 do 10.000 stanovnika ima od tri do pet članova,
- općine i grada koji ima od 10.001 do 30.000 stanovnika ima od pet do sedam članova,
- grada koji ima više od 30.000 stanovnika ima od sedam do devet članova,
- Grada Zagreba ima od devet do petnaest članova,
- županije ima sedam do trinaest članova.

U slučaju da se osnuje grad u skladu s odredbom članka 5. stavka 2. ovoga Zakona na broj članova poglavarstva primjenjuju se odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na općine do 10.000 stanovnika.

Članak 48.

Poglavarstvo:

1. priprema prijedloge općih akata,
2. izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata predstavničkog tijela,
3. usmjerava djelovanje upravnih tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u obavljanju poslova iz njihovoga samoupravnog djelokruga te nadzire njihov rad,
4. upravlja i raspolaže nekretninama i pokretninama u vlasništvu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave kao i njezinim prihodima i rashodima, u skladu sa zakonom i statutom,
5. obavlja i druge poslove utvrđene statutom.

Članovi poglavarstva nemaju pravo odlučivanja o pitanjima iz stavka 1. točke 4. ovoga članka kad su osobno ili preko članova uže obitelji zainteresirana strana.

Članak 49.

Poglavarstvo donosi odluke većinom glasova ako je na sjednici nazočna većina njegovih članova.

Odluke kojima raspolaže nekretninama i pokretninama u vlasništvu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave kao i njezinim prihodima i rashodima, poglavarstvo donosi većinom glasova svih članova.

Ustrojstvo, način rada i odlučivanja poglavarstva detaljnije se uređuje njegovim poslovníkom u skladu sa statutom i ovim Zakonom.

Članak 50.

Poglavarstvo je odgovorno predstavničkom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 51.

Na prijedlog najmanje trećine članova u predstavničkom tijelu može se pokrenuti pitanje povjerenja općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovim zamjenicima, pojedinom članu poglavarstva ili poglavarstvu u cjelini. Glasovanje o povjerenju poglavarstvu može zahtijevati i njegov predsjednik.

O povjerenju se ne može raspravljati i glasovati prije nego protekne sedam dana od dana dostave prijedloga predsjedniku predstavničkog tijela.

Rasprava i glasovanje o povjerenju mora se provesti najkasnije u roku od 30 dana od dana dostave prijedloga predsjedniku predstavničkog tijela.

Članak 52.

Odluka o nepovjerenju je prihvaćena ako je za nju glasovala većina svih članova predstavničkog tijela.

Kada predstavničko tijelo izglasa nepovjerenje općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu ili poglavarstvu u cjelini, ono mora izabrati novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u roku od 30 dana od dana izglasavanja nepovjerenja.

Ako odlukom o iskazivanju nepovjerenja općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i poglavarstvu u cjelini nije određen dan razrješenja i prestanka dužnosti, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan i poglavarstvo kojem je iskazano nepovjerenje smatraju se razrješeni i prestaje im dužnost izborom novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Odlukom o iskazivanju nepovjerenja općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i članu poglavarstva ne prestaje dužnost člana predstavničkog tijela.

U slučaju izglasavanja nepovjerenja pojedinom članu poglavarstva predstavničko tijelo donosi odluku o danu s kojim se razrješuje dužnosti.

Ako predstavničko tijelo ne izglasa nepovjerenje, članovi predstavničkog tijela koji su podnijeli prijedlog ne mogu ponovno podnijeti isti prijedlog prije isteka roka od 6 mjeseci od njegovog odbijanja.

VI. UPRAVNI ODJELI I SLUŽBE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 53.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i poslova državne uprave prenijetih na te jedinice ustrojavaju se upravni odjeli i službe (upravna tijela).

U općinama i gradovima koji nemaju poglavarstvo ustrojava se jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz njihovoga samoupravnog djelokruga. Jedinstveni upravni odjel može se ustrojiti i u općinama i gradovima koji imaju poglavarstvo.

Ustrojstvo upravnih tijela iz stavka 1. ovoga članka uređuje se općim aktom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u skladu sa statutom i zakonom.

Upravnim tijelima upravljaju pročelnici koje na temelju javnog natječaja imenuje poglavarstvo.

Članak 54.

Dvije ili više jedinica lokalne samouprave, osobito one koje su prostorno povezane u jedinstvenu cjelinu (općine i gradovi na otoku i sl.), mogu obavljanje pojedinih poslova iz svoga samoupravnog djelokruga organizirati zajednički.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga na način iz stavka 1. ovoga članka jedinice lokalne samouprave mogu osnovati zajedničko tijelo, zajednički upravni odjel ili službu, zajedničko trgovačko društvo ili mogu zajednički organizirati njihovo obavljanje u skladu s posebnim zakonima.

Međusobni odnosi jedinica lokalne samouprave u zajedničkom organiziranju obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga uređuju se posebnim sporazumom u skladu sa zakonom i njihovim statutima i općim aktima.

Članak 55.

Statutom županije mogu se za obavljanje određenih poslova iz njezinoga samoupravnog djelokruga osnovati upravna tijela i izvan njezinog sjedišta.

Članak 56.

Upravne, stručne i ostale poslove u tijelima jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave obavljaju službenici i namještenici.

Službenici obavljaju upravne i stručne poslove iz djelokruga tijela u kojem rade, a namještenici obavljaju prateće i pomoćne poslove.

Prava, obveze i odgovornosti kao i druga pitanja od značenja za rad službenika i namještenika u upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave uređuju se posebnim zakonom.

VII. MJESNA SAMOUPRAVA

Članak 57.

Mjesni odbor osniva se statutom jedinice lokalne samouprave kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana.

Mjesni odbor osniva se za jedno naselje, više međusobno povezanih manjih naselja ili za dio većeg naselja, odnosno grada koji u odnosu na ostale dijelove čini zasebnu razgraničenu cjelinu (dio naselja).

Članak 58.

Inicijativu i prijedlog za osnivanje mjesnog odbora mogu dati građani i njihove organizacije i udruženja te druga tijela određena u statutu općine, odnosno grada.

Članak 59.

Statutom općine, odnosno grada, u skladu sa zakonom, uredit će se postupak davanja inicijative i podnošenja prijedloga za osnivanje mjesnog odbora, djelokrug i ovlasti tijela mjesnog odbora, utvrđivanje programa rada mjesnog odbora, osnove pravila mjesnog odbora, način financiranja njihove djelatnosti, obavljanje administrativnih i drugih poslova za njihove potrebe te druga pitanja od važnosti za ostvarivanje njihovih prava i obveza utvrđenih zakonom, statutom i drugim općim aktom predstavničkog tijela.

Članak 60.

Statutom općine, odnosno grada može se mjesnom odboru povjeriti obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga općine ili grada, koja su od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana na području mjesnog odbora.

Sredstva za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u proračunu općine, odnosno grada.

Članak 61.

Tijela mjesnog odbora su vijeće mjesnog odbora i predsjednik vijeća mjesnog odbora.

Vijeće mjesnog odbora biraju građani s područja mjesnog odbora koji imaju biračko pravo. Članovi vijeća biraju se neposredno tajnim glasovanjem, a na postupak izbora shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.

Mandat članova vijeća mjesnog odbora traje četiri godine.

Vijeće mjesnog odbora donosi program rada mjesnog odbora, pravila mjesnog odbora, poslovnik o svom radu u skladu sa statutom, financijski plan i godišnji obračun te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Članak 62.

Vijeće mjesnog odbora iz svoga sastava tajnim glasovanjem bira predsjednika vijeća na vrijeme od četiri godine.

Predsjednik vijeća mjesnog odbora, u skladu sa statutom, predstavlja mjesni odbor i za svoj rad odgovara vijeću mjesnog odbora.

Za obavljanje poslova iz članka 60. ovoga Zakona predsjednik vijeća mjesnog odbora odgovara općinskom načelniku, odnosno gradonačelniku.

Članak 63.

Vijeće mjesnog odbora, u skladu sa statutom, radi raspravljanja o potrebama i interesima građana te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja, može sazivati mjesne zborove građana.

Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesnog odbora koji čini određenu cjelinu (dio naselja, stambeni blok i sl.).

Mjesni zbor građana vodi predsjednik mjesnog odbora ili član vijeća mjesnog odbora kojeg odredi vijeće.

Članak 64.

Nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesnog odbora obavlja poglavarstvo koje može raspustiti vijeće mjesnog odbora, ako ono učestalo krši statut jedinice, pravila mjesnog odbora ili ne izvršava povjerene mu poslove.

U općinama i gradovima koji nemaju poglavarstvo poslove iz stavka 1. ovoga članka obavlja predstavničko tijelo.

Članak 65.

U gradovima se mogu statutom osnivati gradski kotarevi ili gradske četvrti kao posebni oblici mjesne samouprave.

Gradski kotar, odnosno gradska četvrt je oblik mjesne samouprave koji se osniva za područje koje predstavlja gradsku, gospodarsku i društvenu cjelinu, a koje je povezano zajedničkim interesima građana.

Djelokrug, ovlasti i tijela gradskih kotareva, odnosno gradskih četvrti uređuju se statutom grada shodno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na mjesnu samoupravu u mjesnim odborima.

Članak 66.

Mjesni odbori, gradske četvrti i gradski kotarevi pravne su osobe.

VIII. IMOVINA I FINANCIRANJE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

1. IMOVINA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 67.

Sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koje pripadaju jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čine njezinu imovinu.

Jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog domaćina.

2. FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 68.

Jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave ima prihode kojima u okviru svoga samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže.

Prihodi jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave moraju biti razmjerni s poslovima koje obavljaju njihova tijela u skladu sa zakonom.

Prihodi jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave su:

1. općinski, gradski, odnosno županijski porezi, prirez, naknade, doprinosi i pristojbe,
2. prihodi od stvari u njezinom vlasništvu i imovinskih prava,
3. prihodi od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u njezinom vlasništvu, odnosno u kojima ima udio ili dionice,
4. prihodi od naknada za koncesiju koje daje njezino predstavničko tijelo,
5. novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje sama propiše u skladu sa zakonom,
6. udio u zajedničkim porezima s Republikom Hrvatskom,
7. sredstva pomoći i dotacija Republike Hrvatske predviđena u državnom proračunu,
8. drugi prihodi određeni zakonom.

Članak 69.

Godišnji proračun jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njegova donošenja.

Članak 70.

Ukoliko se godišnji proračun za narednu računsku godinu ne može donijeti prije početka godine za koju se donosi, vodi se privremeno financiranje i to najduže za razdoblje od 3 mjeseca.

Odluku o privremenom financiranju donosi predstavničko tijelo u skladu sa zakonom.

Članak 71.

Ukupno materijalno i financijsko poslovanje općine, grada i županije nadzire njihovo predstavničko tijelo.

Članak 72.

Ministarstvo financija, odnosno drugo zakonom određeno tijelo, nadzire zakonitost materijalnog i financijskog poslovanja jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave.

IX. AKTI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

1. OPĆI AKTI

Članak 73.

Predstavničko tijelo općine, grada i županije u svom samoupravnom djelokrugu donosi odluke i druge opće akte, u skladu sa svojim statutom.

Prije nego što stupi na snagu opći akt obavezno se objavljuje u službenom glasilu jedinice.

Ako općina i grad nema svoje službeno glasilo, opći akt općine i grada objavljuje se u službenom glasilu županije.

Opći akt stupa na snagu najranije osmi dan od dana njegove objave. Iznimno, općim se aktom može iz osobito opravdanih razloga odrediti da stupa na snagu danom objave.

Opći akt ne može imati povratno djelovanje.

Članak 74.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan osiguravaju izvršavanje općih akata predstavničkog tijela na način i u postupku propisanom statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te obavlja nadzor nad zakonitošću rada upravnih tijela koja obavljaju poslove iz samopravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 75.

Upravna tijela osnovana za obavljanje poslova iz samopravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave neposredno izvršavaju i nadziru provođenje općih akata svojih predstavničkih tijela.

U provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka upravna tijela mogu u slučaju neprovođenja općeg akta poduzimati mjere propisane tim aktom i zakonom.

2. POJEDINAČNI AKTI

Članak 76.

Upravna tijela jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela kad je to određeno zakonom, pojedinačne akte kojima se rješava o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba donose tijela državne uprave.

Protiv pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka koje donose općinska i gradska upravna tijela, može se izjaviti žalba nadležnom upravnom tijelu županije, a protiv pojedinačnih akata koja u prvom stupnju donose upravna tijela županije, može se izjaviti žalba nadležnom ministarstvu.

Na donošenje akata iz ovoga članka shodno se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako posebnim zakonom nije propisan postupak pred tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

U skladu s odredbama Zakona o upravnim sporovima protiv konačnih pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor.

Odredbe ovoga članka odnose se i na pojedinačne akte koje donose pravne osobe kojima su odlukom predstavničkog tijela, u skladu sa zakonom, povjerene javne ovlasti.

Članak 77.

Pojedinačni akt kojim se rješava o obvezi razreza lokalnih poreza, doprinosa i naknada, odnosno poreza, doprinosa i naknada koji su prihod jedinica područne (regionalne) samouprave donosi se po skraćenom upravnom postupku.

Skraćeni upravni postupak provodi se i kod pojedinačnih akata kojima se rješava o pravima, obvezama i interesima fizičkih i pravnih osoba od strane pravnih osoba kojima je jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave osnivač.

X. DRŽAVNI NADZOR I ZAŠTITA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 78.

Država radi zaštite ustavnosti i zakonitosti kao i zaštite prava građana obavlja nadzor nad zakonitošću rada i akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadzor nad zakonitošću rada i akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi se na način i u postupku utvrđenim zakonom kojim se uređuje državna uprava.

1. NADZOR ZAKONITOSTI OPĆIH AKATA

Članak 79.

Nadzor nad zakonitošću općih akata predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave u njihovom samopravnom djelokrugu obavlja tijelo središnje državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužni su u roku od osam dana od dana donošenja dostaviti pročelniku županijskog ureda, u čijem su djelokrugu poslovi opće uprave, statut i opće akte koje donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 80.

Pročelnik županijskog ureda u čijem su djelokrugu poslovi opće uprave dužan je izvršiti nadzor nad zakonitošću općeg akta te kada smatra da je opći akt u suprotnosti s Ustavom i zakonom, dužan je u roku od 8 dana od dana dostave donijeti odluku o obustavi od primjene općeg akta, koja mora biti obrazložena.

Odluku o obustavi od primjene općeg akta može neposredno donijeti i središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Odluka o obustavi od primjene dostavlja se bez odgađanja općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu te predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo opći akt.

Članak 81.

Kada je odluku o obustavi od primjene općeg akta donio pročelnik županijskog ureda u čijem su djelokrugu poslovi opće uprave, dužan je opći akt i odluku o obustavi bez odgađanja proslijediti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Središnje tijelo državne uprave ocijenit će osnovanost obustave od primjene općeg akta u roku od 8 dana.

Središnje tijelo državne uprave prosljedit će Vladi Republike Hrvatske odluku o obustavi od primjene općeg akta koju je ocijenilo osnovanom.

Središnje tijelo državne uprave, ako ocijeni odluku o obustavi od primjene općeg akta neosnovanom, ukinut će odluku pročelnika županijskog ureda u čijem su djelokrugu poslovi opće uprave te svoju odluku dostaviti njemu, općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu te predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo opći akt.

Članak 82.

Kada središnje tijelo državne uprave obustavi od primjene opći akt, odnosno ocijeni osnovanom obustavu općeg akta od primjene, predložit će Vladi Republike Hrvatske pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

O prijedlogu za pokretanje postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti obavještava se jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Ako Vlada Republike Hrvatske ne pokrene postupak iz stavka 1. ovoga članka u roku od 30 dana od primitka prijedloga za pokretanje postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti općeg akta, prestaje obustava od primjene općeg akta.

2. NADZOR NAD OBAVLJANJEM PRENIJETIH POSLOVA DRŽAVNE UPRAVE

Članak 83.

Nadležno ministarstvo u obavljanju poslova državne uprave koji su prenijeti na tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave može općinskom načelniku, gradonačelniku i županu davati naredbe.

Vlada Republike Hrvatske može tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave oduzeti ovlast za obavljanje prenijetih poslova državne uprave ako općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ne postupaju po naredbama iz stavka 1. ovoga članka.

3. RASPUŠTANJE PREDSTAVNIČKOG TIJELA I ZAŠTITA PRAVA NA LOKALNU I PODRUČNU (REGIONALNU) SAMOUPRAVU

Članak 84.

Na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Vlada Republike Hrvatske raspustit će predstavničko tijelo:

1. ako donese odluku ili drugi akt kojim ugrožava suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Republike Hrvatske,
2. ako predstavničko tijelo novoustrojene jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne donese statut u roku od 60 dana od dana konstituiranja,
3. ako učestalo donosi opće akte suprotne Ustavu, zakonu ili drugom propisu ili zbog učestalih, težih povreda zakona i drugih propisa,
4. ako ne izabere općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u roku od 30 dana od dana konstituiranja predstavničkog tijela ili od iskazanog nepovjerenja općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu, odnosno od podnošenja ostavke općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana,
5. ako iz bilo kojih razloga trajno ostane bez minimalnog broja članova potrebnih za rad i donošenje odluka,
6. ako ne može donositi odluke iz svog djelokruga dulje od 3 mjeseca,
7. ako u zakonom određenom roku ne donese proračun, odnosno ako ne donese odluku o privremenom financiranju,
8. ako u zakonom određenom roku ne donese prostorni plan.

Članak 85.

Rješenje Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predstavničkog tijela je konačno i stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predsjednik raspuštenoga predstavničkog tijela može podnijeti tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od objave rješenja.

Upravni sud Republike Hrvatske odlučit će o tužbi u roku od 15 dana od primitka te presudu bez odgađanja dostaviti Vladi Republike Hrvatske i predsjedniku raspuštenoga predstavničkog tijela.

Presuda Upravnog suda objavljuje se u »Narodnim novinama«.

4. POVJERENICI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 86.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će povjerenika Vlade u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave:

1. kada raspusti njezino predstavničko tijelo,
2. kada se u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne održe, u skladu sa zakonom, izbori za novo predstavničko tijelo,
3. kada se ni u roku od 90 dana od dana objave službenih rezultata izbora ne konstituiraju predstavničko tijelo.

Povjerenik je dužan osigurati ostvarivanje prava i obveza građana i pravnih osoba u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave do uspostave njezinih tijela.

Rješenje o imenovanju povjerenika stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Članak 87.

Kada je u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave imenovan povjerenik Vlade Republike Hrvatske, danom stupanja na snagu rješenja o imenovanju povjerenika smatra se razriješenim i općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan kao i poglavarstvo, a njihove ovlasti preuzima povjerenik.

Članak 88.

Povjerenik može donositi ili mijenjati opće akte jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave samo ako je to potrebno radi provedbe zakona ili drugog propisa ili usklađivanja sa zakonom ili drugim propisom.

Povjerenik ne može donositi ili mijenjati proračun jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i ne može raspolagati njezinom imovinom, osim ako je to nužno radi izvršenja ranije preuzetih obveza ili dovršenja ranije započelih poslova.

Ako u jedinici lokalne samouprave nije donijet proračun kao i u slučaju kada je donijeta odluka o privremenom financiranju, financiranje se vrši na temelju proračuna prethodne godine, a najkasnije do protoka roka od 90 dana od dana konstituiranja novoizabranoga predstavničkog tijela.

Članak 89.

Danom konstituiranja predstavničkog tijela prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova iz djelokruga predstavničkog tijela.

Danom izbora općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestaje dužnost povjerenika u cijelosti.

XI. PRAVA OSOBA IZABRANIH, ODNOSNO IMENOVANIH NA ODREĐENE DUŽNOSTI U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 90.

Općim aktom predstavničkog tijela može se odrediti da općinski načelnik i njegovi zamjenici, gradonačelnik i njegovi zamjenici te župan i njegovi zamjenici svoje dužnosti mogu obavljati profesionalno.

Za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti na koju je izabrana ili imenovana, osoba iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje pravo na plaću, odnosno naknadu plaće, kao i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava joj se u staž osiguranja.

Osnovna mjerila za određivanje plaće, odnosno naknade plaće osoba iz stavka 1. ovoga članka određuju se posebnim zakonom.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od 180 dana po prestanku dužnosti i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme 12 mjeseci koji su prethodili donošenju odluke o prestanku dužnosti.

Naknada iz stavka 4. ovoga članka isplaćuje se na teret proračuna općine, grada, odnosno županije.

Prije isteka roka iz stavka 4. ovoga članka ostvarivanje prava prestaje na vlastiti zahtjev, zapošljavanjem, umirovljenjem ili izborom na drugu dužnost koju obavlja profesionalno.

Članak 91.

Predsjednicima i ostalim izabranim dužnosnicima predstavničkog tijela prava na temelju obavljanja dužnosti prestaju:

- istekom mandata, osim kada je ovim Zakonom drukčije određeno,
- danom donošenja odluke o razrješenju od dužnosti kada ih je predstavničko tijelo razriješilo prije isteka mandata predstavničkog tijela, ako odlukom o razrješenju nije drugačije određeno,
- danom kada predstavničko tijelo utvrdi činjenicu podnošenja ostavke na dužnost, a najkasnije tridesetog dana od dana podnošenja ostavke,
- danom imenovanja povjerenika Vlade Republike Hrvatske, kada su nastupile zakonom predviđene okolnosti za imenovanje povjerenika.

Odluka o prestanku ostvarivanja prava na temelju prestanka obavljanja određene dužnosti dostavlja se osobi kojoj je prestala dužnost i službi koja obavlja kadrovske poslove.

Članak 92.

Općinskom načelniku, gradonačelniku i županu, njihovim zamjenicima te članovima poglavarstva prava na temelju obavljanja dužnosti prestaju:

- danom izbora novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana,
- danom kada ga predstavničko tijelo razriješiti dužnosti povodom podnijete ostavke na dužnost ili povodom iskazanog nepovjerenja,
- danom imenovanja povjerenika Vlade Republike Hrvatske, kada su nastupile zakonom predviđene okolnosti za imenovanje povjerenika.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 93.

Preuzimanje predmeta, dokumentacije i arhiva županijskih ureda koji se odnose na poslove koji po odredbama ovoga Zakona prelaze u samoupravni djelokrug jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te državnih službenika i namještenika županijskih ureda koji su te poslove obavljali, uredit će se posebnim

zakonima kojima se uređuju pojedine oblasti iz djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Službenici i namještenici iz stavka 1. ovoga članka raspoređuju se na poslove i zadatke upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bez natječaja.

Članak 94.

Korištenje prostora i opreme koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona koristili župani i podžupani uredit će se sporazumom županije i Republike Hrvatske.

Članak 95.

Postupci pokrenuti do stupanja na snagu ovoga Zakona glede preuzimanja nekretnina, pokretnina, financijskih sredstava te prava i obveza bivših općina prema odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (»Narodne novine«, br. 90/92.), a koji nisu dovršeni, nastavlja voditi arbitraža Vlade Republike Hrvatske.

Članak 96.

Do donošenja, odnosno stupanja na snagu zakona iz članka 56. stavka 3. ovoga Zakona na djelatnike u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Narodne novine«, br. 27/01.).

Članak 97.

Postupak imenovanja pročelnika upravnih tijela prema odredbi članka 53. stavka 4. ovoga Zakona provest će se nakon konstituiranja predstavničkih tijela izabranih na redovnim izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 2001. godine.

Članak 98.

Jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dužne su uskladiti svoje statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

Članak 99.

U predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave koja statutom nema propisan broj članova predstavničkog tijela u skladu s ovim Zakonom, birat će se broj članova kako slijedi:

- općine i gradovi do 2.500 birača upisanih u popis birača, jedanaest članova,
- općine i gradovi od 2.501 do 8.500 birača upisanih u popis birača, trinaest članova,
- općine i gradovi od 8.501 do 25.000 birača upisanih u popis birača, petnaest članova,
- gradovi sa više od 25.000 birača upisanih u popis birača, dvadesetpet članova,
- Grad Zagreb, pedesetjedan član,
- županije, četrdesetjedan član.

Broj birača u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrdit će se na temelju posljednjega potvrđenog popisa birača.

Članak 100.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi (»Narodne novine«, br. 90/92., 94/93., 117/93., 5/97., 17/99., 128/99., 51/00. i 105/00.) i Zakon o određivanju poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave i uprave (»Narodne novine«, br. 75/93., 103/93., 10/94., 17/94., 30/94., 36/95., 107/95., 43/96., 70/97., 105/97., 36/98., 142/98. i 69/99.).

Članak 101.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 015-01/01-01/02
Zagreb, 6. travnja 2001.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.